

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΜΕΣΑ ΕΙΣ τὸ Πάνθεον τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 πρέπει νὰ θεωρηθῆται ὡς προεξέχουσα ἡ μορφή τοῦ Γεωργίου Γενναδίου, τοῦ διδασκάλου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἐγράφη περὶ αὐτοῦ, «ἠλέκτριζε τὴν νεαρὰν Ἑλλάδα».

Ὁ Γεννάδιος, ἀνήκων εἰς Ἡπειρωτικὴν οἰογένειαν—υἱὸς ἐντίμου Ἡπειρώτου ἱερέως—ἐγεννήθη τῷ 1786 ἐν Σηλιμβριά τῆς Θράκης, ἐνθα οἱ Τούρκοι εἶχαν ἐξόριστον τὸν πατέρα αὐτοῦ. Στερηθεὶς τοῦ πατρὸς του εἰς ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν, ἐσπούδασε τὰ πρώτα γράμματα εἰς τὸ Βουκουρέστι καὶ κατόπιν εἰς τὴν Δειψίαν, ὅπου παρηκολούθησε κατ' ἀρχὰς μαθήματα ἰατρικῆς καὶ κατόπιν φιλολογίας.

Ἐπανήλθεν εἰς τὸ Βουκουρέστι ὡς διδάσκαλος τῆς ἐκεῖ σχολῆς καὶ κατόπιν—τῷ 1817—ἐδίδαξεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σχολὴν τῆς Ὁδησσοῦ. Ἡ σχολὴ αὕτη εἶχε τὴν τιμὴν νὰ δεχθῆ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ρώσου Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος ἔφθασε εἰς τὴν Ὁδησσὸν συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἑλληνα ὑπουργόν του Καποδίστριαν.

Ὁ Καποδίστριας παρουσίασε προηγουμένως τὸν καθηγητὴν Γεννάδιον πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ὁ Γεννάδιος εἶπε τῷ Αὐτοκράτορι ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ σχολὴ διεκδικεῖ πρωτεῖα ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ αὐτοκρατορίᾳ, διότι ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ διδάσκεται ἡ γλῶσσα τοῦ Ἰεσοῦ Ἐθαγγελίου.

Ὁ Ἀλέξανδρος συγκινηθεὶς ἐκ τῶν λόγων τούτων, ἐπεσκέφθη πρῶτα τὴν Ἑλληνικὴν σχολὴν καὶ ἠθέλησε νὰ δώσῃ τίτλον εὐγενείας πρὸς τὸν Γεννάδιον. Ἄλλ' ὁ Γεννάδιος ἠρησθή τοῦ—ὅταν τοῦ τὸ ἀνεκοίνωσεν ὁ Καποδίστριας—καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν:

—Ἄν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀρχίσωμεν νὰ γινώμεθα Βαρῶνοι, κίνδυνος εἶναι μὴ τινεὶ ἀποβάλοντες τὸ Β ἄ ρ, μείνωσιν ὄ ν ο ι!

Ἐκ τῆς σχολῆς αὐτῆς ἀπεχώρησεν ὁ Γεννάδιος τῷ 1820, μετ' ἐπιθυμίαν νὰ μεταβῆ εἰς Δολιανὰ τῆς Ἡπείρου πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μητρὸς του. Τὸν ἐκοιτῆσαν ὅμως διερχόμενον ἐκ Βουκουρεστίου εἰς τὴν ἐκεῖ καὶ πάλιν Σχολὴν.

Μετ' ὀλίγον ἐξεροράγη τὸ κίνημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη. Πλείστοι μαθηταὶ τῆς ἐν Ὁδησσοῦ καὶ Βουκουρεστίῳ σχολῆς—ἔχοντες ὑπέψει τὴν πατριωτικὴν διδασκαλίαν τοῦ Γενναδίου—κατετάχθησαν εἰς τὸν Ἰερόν Λόχον.

ἠθέλησε καὶ ὁ Γεννάδιος νὰ καταταχθῆ ἐκεῖ, ἀλλ' ὁ Ὑψηλάντης τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Τρανσυλβανίαν διὰ συλλογὴν ἐράνων καὶ στρατολογίαν ἀνδρῶν.

Ἀποτυχόντος τοῦ κινήματος ἐκείνου ὁ Γεννάδιος ἔμεινεν ἐπ' ὀλίγον ἐν Γερμανίᾳ—καὶ πάλιν χάριν σπουδῶν—καὶ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1824 λαμβάνει τὴν ἀγούσαν πρὸς τὴν Πελοπόννησον. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπικρασιῶν τοῦ 1821.

Θέλει κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ ἰδρῆσῃ σχολεῖον, ἀλλ' ἀποτυγχάνει. Συνοδεύει τὸν Φαβιέρον εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Καρούσου ὡς πολεμιστῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ πολεμικὴ αὕτη ἐπιχείρησις ἀπέτυχεν ὡς γνωστόν. Ἐρχεται ὅμως ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὁ Γεννάδιος προκείται νὰ προσφέρῃ τὴν σπουδαίαν συμβολὴν του ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγώνου.

Ἐίχε πέσῃ τὸ Μεσολόγγι. Ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκειτο εἰς τὸ Ναύπλιον. Ἐφθασαν ἐκεῖ καὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τοῦ Μεσολογγίου—ρακένδυτοι Σουλιῶτες καὶ Ρουμελιῶτες—ἄνθρωποι μετὰ καταβεβλημένον πλέον τὸ ἠθικόν καὶ μετὰ σύντροφον τὴν ἀνέχειαν. Ἡ ἐθνικὴ ἀνάγκη ἐπέβαλε νὰ ἀνασυγκροτηθῆ ὁ στρατός, ἀλλὰ ἡ ἐν Ναυπλίῳ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶχεν εἰς τὸ ταμεῖόν της

*Μ.Υ.Ε.Θ.νικὸς Κίερος Ἀπρίλιος 1930
ὑπὸ ἰστορίαν*

τὸ ποσὸν 60 καὶ μόνον γροσίων!! Σημειωτέον ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στρατὸς ἐλυμαίνετο τὴν Πελοπόννησον.

Οἱ ἐν Ναυπλίῳ συγκεντρωθέντες ἦσαν ἀηλιπισμένοι, ὁπότεν ἕνα προῖ μέσα εἰς τὴν κεντρικὴν πλατείαν τῆς πόλεως ἐμφανίζεται ὁ Γεννάδιος καὶ σαραφάλομαι εἰς τὴν οἶζαν ἐνὸς πλαταίου.

Ἄπ' ἐκεῖ ἀκούεται ἡ φωνὴ του:

—Ἡ πατρις, λέγει, καταστρέφεται, ὁ ἀγὼν ματαιοῦται, ἡ ἐλευθερία ἐλπνεῖ. Ἀπαιτεῖται βοήθεια σύντονος· πρέπει οἱ ἀνδρεῖοι οὗτοι, οἵτινες ἔφαγον πυρίτιδα καὶ ἀνέντευσαν γλόβας καὶ ἦδη ἀργοὶ καὶ λιμώττοντες μᾶς περιστοιχίζουσι, νὰ σπευσωσιν ὅπου νέος κίνδυνος τοῦ· καλεῖ. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται πόροι καὶ πόροι ἐλλείπουσι. Ἄλλ' ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πατριδα, ἂν εἴμεθα ἄξιτοι νὰ ζῶμεν ὡς ἄνδρες ἐλεύθεροι, πόρους εὐρίσκομεν. Ἄς δώσῃ ἕκαστος ὃ, τι ἔχει καὶ ὃ, τι δύναται. Ἴδου ἡ πενιχρὰ εἰσφορὰ μου. Ἄς μὲ μιμηθῆ ὅστις θέλει!

Ὁ κόσμος ἐφώναζεν ὅτι συμφωνεῖ καὶ ὁ Γεννάδιος ἀδειάζει κατὰ γῆς τὸ βαλάντιόν του.

Προσθέτει δὲ μετὰ ταῦτα:

—Ἄλλ' ὄχι ἡ συνεισφορὰ αὕτη εἶναι οὐτιδαυή. Ὁβολὸν ἄλλον δὲν ἔχω νὰ δώσω, ἀλλ' ἔχω τὸν ἑαυτόν μου καὶ τὸν πωλῶ. Τίς θέλει διδάσκαλον ἐπὶ τέσσαρα ἔτη διὰ τὰ παιδιά του; Ἄς καταβάλῃ ἐνταῦθα τὸ τίμημα.

Καὶ τὰ λόγια αὐτὰ ὑπέρξαν τὸ σύνθημα γενναίων εἰσφορῶν. Ἡ ἐθνικὴ μούσα ἀθηναϊοῦσε τὴν εὐγενῆ του χειρονομίαν:

Ὁ Γεννάδιος στ' Ἀνάπλι,
μὲ ἐνθουσιασμό πολὺ
γιὰ τὴν ἀμύπητον Ἑλλάδα
εἰς τὰ πλήθη ὁμιλεῖ
καὶ ἀδειάζει τὸ πογγί του
γιὰ τὴ δύστηνη φυλή.

Ὅλοι τὸν μιμοῦνται τότε
χοῦμα γίνετα πολὺ,
ντύνονται οἱ γυμνωμένοι,
τρέφονται οἱ νησιτικοί!

Παρ' ὄλων ἀνεγνωρίσθη τότε τὸ σωτήριον κατόρθωμά του.

Ἡ παγίωσις δὲ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἔφερε τὸν Γεννάδιον εἰς ἄλλους εὐγενεῖς ὑπέρες τῆς πατρίδος ἀγῶνας.

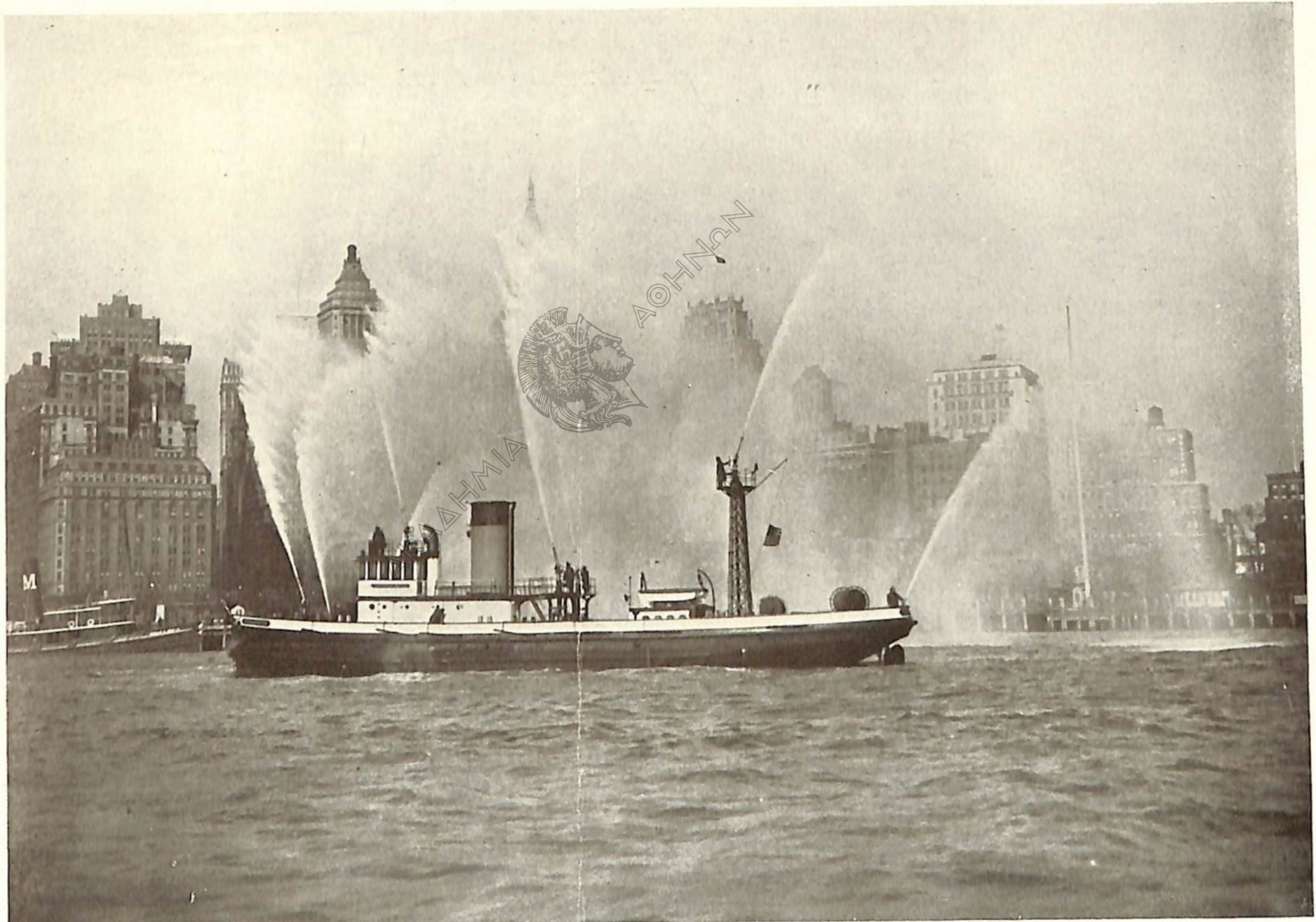
Αὐτὸς ὠργάνωσε ἐπὶ Καποδίστριας καὶ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τῆς Αἰγίνης καὶ τὸ κεντρικὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον τῷ 1845 μεταφέρεται πλέον ἐν Ἀθήναις ὡς πρῶτον Γυμνάσιον τῶν Ἀθηναίων.

Ἡ πατρις ἔδωκε πρὸς αὐτόν μετὰ ταῦτα καὶ τὸν τίτλον τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' ἀσυγκρίτως ἀνώτερος εἶναι ὁ τίτλος τοῦ Διδασκάλου τοῦ Γένους, τὸν ὁποῖον τοῦ ἀπένευμεν ἡ ἱστορία.

ἐμπόριον, αἵτινες καλοῦσιν εἰς τὸ πηδάλιον νε-
ους τύπους ἀρχιανγλήρων καὶ «καπετανεων»
τοῦ ἐμπορίου. Θὰ εὑρετε ὅτι ἡ τεγνοτροπία τῶν
διαφόρων ἀξιωματούχων ριζικῶς ἔλλαξε. Πραγ-
ματι, θὰ ἠμπορούσατε νὰ ἀναλύσητε τὴν σταδιο-

αντημείβετο πλουσιοπλοχῶς. Ἡ δυναμὶς τῆς
προσωπικῆς ἐπιβολῆς καθίστα ἱκανοὺς τοὺς ρη-
ξικελεῖθους ἐκείνους ἄνδρας νὰ κατορθώσουν με-
γάλα βιομηχανικὰ ἔργα ἐκ μικρῶν ἀρχῶν.
'Ἄλλ' ἀφ' οὗτου ἡ Ἀμερικὴ ἔφθασεν εἰς ἕν

φασί χρηματιστικῶν ἢ βιομηχανικῶν εταιρειῶν.
Ὁχι μόνον τὸ ἐμπόριον συνδηλλάγη μετὰ τῆς
μορφώσεως, ἀλλὰ μορφωμένοι ἄνδρες καὶ γυ-
ναῖκες, οἵτινες ἐπὶ γενεᾶς γενεῶν περιεφρονου-
ν τὸ ἐμπόριον, συνδηλλάγησαν ἐν τέλει μετ' αὐτοῦ.

Πυροσβεστικὴ ἀτ-
μάκατος, μία ἀπὸ
τὰς πολλὰς, τὰς ὁ-
ποίας τὸ Πυροσβε-
στικὸν Διαμέρισμα
Νέας Ὑόρκης θ'
ἀρχίσει νὰ μεταχει-
ρίζηται πρὸς κα-
ταστολὴν πυροκαϊῶν
εἰς τὸν λιμένα τῆς
Νέας Ὑόρκης.
